

Dr Kinga Smoleń
Zakład Stosunków Międzynarodowych
Wydział Politologii
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
konsultacje: poniedziałek 12.45 – 14.15, środa 11.15 – 12.45, p. 223
e-mail: kinga_smolen@onet.eu

Międzynarodowe stosunki polityczne

Program ćwiczeń
II rok, I st. kierunek: stacjonarne Bezpieczeństwo narodowe
rok akademicki 2018/2019

I. Bezpieczeństwo międzynarodowe

1. Istota bezpieczeństwa międzynarodowego
2. Zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego: spektrum i specyfika
3. Redefinicja bezpieczeństwa międzynarodowego
4. Działania na rzecz bezpieczeństwa międzynarodowego

Literatura obowiązkowa:

- M. Pietraś (red.), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Lublin 2006, s. 323-349
- K. Mingst, *Podstawy stosunków międzynarodowych*, Warszawa 2006, s. 228-242
- R. Zięba, *Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie*, Warszawa 2008, s. 15-39
- P. Williams (red.), *Studia Bezpieczeństwa*, Kraków 2012

II. Terroryzm międzynarodowy. Zagrożenia asymetryczne

1. Istota i specyfika terroryzmu międzynarodowego
2. Uwarunkowania i dynamika terroryzmu międzynarodowego
3. Podmioty i nowe kierunki terroryzmu transnarodowego
 - **fakultatywna prezentacja: Al – Kaida versus tzw. Państwo Islamskie**
4. Reakcje społeczności międzynarodowej
5. Zagrożenia asymetryczne

Literatura obowiązkowa:

- M. Pietraś (red.), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Lublin 2006, s. 530-571
- S. Wojciechowski, R. Fiedler (red.), *Zagrożenia asymetryczne współczesnego świata*, Poznań 2009, s. 11-26
- M. Madej, *Międzynarodowa współpraca w zwalczaniu terroryzmu po 11 września 2001 roku*, „Stosunki Międzynarodowe/International Relations” 2012, t. 46, s. 85-105

Literatura zalecana:

- M. Madej, *Międzynarodowy terroryzm polityczny*, Warszawa 2001, s. 9-15
- T. Łoś-Nowak (red.), *Współczesne stosunki międzynarodowe*, Wrocław 2008, s. 170-182

III. Państwa dysfunkcyjne

1. Istota i specyfika dysfunkcji („upadania”) państwa
2. Kryteria dysfunkcyjności państwa
3. Funkcjonowanie państw dysfunkcyjnych w środowisku międzynarodowym
 - **fakultatywne prezentacje: Somalia, Afganistan, Irak**
4. Problem pomocy dla państw dysfunkcyjnych

Literatura obowiązkowa:

- G. Gil, *Upadanie państwa w stosunkach międzynarodowych po zimnej wojnie*, Lublin 2015
- J. Dobrowolska – Polak (red.), *Kryzysy humanitarne wywołane działalnością człowieka. Stabilizacja nieładu i destabilizacja ładu*, Poznań 2011, s. 123-144
- F. Fukuyama, *Budowanie państwa. Władza i ład międzynarodowy w XXI wieku*, Poznań 2005, s. 19-58
- G. Gil, *Kryzys w Jemenie – przypadek państwa upadającego*, „Stosunki Międzynarodowe/International Relations” 2010 nr 3-4 (t. 42), s. 187-204
- J. Symonides (red.), ONZ. *Bilans i perspektywy*, Warszawa 2006, s. 628-639
- *Fragile States Index 2017*, <https://reliefweb.int/report/world/fragile-states-index-2017>

IV/V. Międzynarodowe problemy globalne

1. Istota i specyfika problemów globalnych
2. Międzynarodowe problemy energetyczne
 - 2.1. Istota i specyfika
 - 2.2. Układ sił na międzynarodowym rynku surowców energetycznych
 - 2.3. Polityka energetyczna państw
 - **fakultatywne prezentacje: Rzeczpospolita Polska, Republika Turcji, Federacja Rosyjska**
3. Międzynarodowe problemy gospodarcze i społeczne
 - 3.1. Zadłużenie międzynarodowe: istota i sposoby rozwiązania
 - 3.2. Handel międzynarodowy i działalność korporacji transnarodowych
 - 3.3. Dysproporcje poziomu rozwoju: skala problemu i inicjatywy na rzecz walki z nim
4. Międzynarodowe problemy ekologiczne
 - 4.1. Zagrożenia i wyzwania ekologiczne
 - 4.2. Geneza i ewolucja międzynarodowej polityki ekologicznej
 - 4.3. Podmioty międzynarodowej polityki ekologicznej
 - 4.4. Instrumenty międzynarodowej polityki ekologicznej

Literatura obowiązkowa. Międzynarodowe problemy energetyczne

- *Dialog energetyczny Unia Europejska - Rosja. Do tanga trzeba dwojga*, „Rocznik Strategiczny 2005/2006”, - Warszawa 2006
- *Geopolityka surowców energetycznych – trendy globalne i regionalne po kryzysie finansowym*, „Rocznik Strategiczny 2010/2011”, Warszawa 2011
- *Gospodarka światowa 2008 - kolejna odsłona strukturalnego kryzysu kapitalizmu*, „Rocznik Strategiczny 2008/2009”. Warszawa 2009
- S. Bieleń, A. Skrzypek (red.), *Geopolityka w - stosunkach polsko-rosyjskich*, Warszawa 2012, s. 163-180
- Krew za ropę? Kwestia dostępu do ropy naftowej w amerykańskiej polityce zagranicznej, „Rocznik Strategiczny 2005/2006”, Warszawa 2006
- A. Łoskot - Strachota, *Rosyjski gaz dla Europy*, Warszawa 2006, www.osw.waw.pl
- B. Bojarczyk, T. Kapuśniak (red.), *Obszar czarnomorsko-kaspijski w stosunkach międzynarodowych*, Lublin 2011
- *Układ sił na międzynarodowym rynku surowców energetycznych*, „Rocznik Strategiczny 2007/2008”, Warszawa 2008

- E. Wyciszkievicz (red.), *Geopolityka rurociągów*, Warszawa 2008
- *BP Statistical Review of World Energy*, aktualne wydanie
- Literatura obowiązkowa. Międzynarodowe problemy gospodarcze**
- M. Pietraś (red.), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Lublin 2006, s. 469-499
- A. Budnikowski, *Zadłużenie jako problem globalny*, Warszawa 1991
- *Gospodarka światowa – czas nadziei i wyciągania wniosków*, „Rocznik Strategiczny 2010/2011”, Warszawa 2011
- *Gospodarka światowa 2008 - kolejna odsłona strukturalnego kryzysu kapitalizmu*, „Rocznik Strategiczny 2008/2009”. Warszawa 2009
- *Gospodarka światowa – krajobraz po bitwie*, „Rocznik Strategiczny 2009/2010”, Warszawa 2010
- J. Głuchowski, *Międzynarodowe stosunki finansowe*, Warszawa 1997
- E. Halizak, R. Kuźniar, J. Symonides (red.), *Globalizacja, a stosunki międzynarodowe*, Warszawa-Bydgoszcz 2003
- Literatura obowiązkowa. Międzynarodowe problemy społeczne**
- M. Pietraś (red.), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Lublin 2006, s. 500-529
- E. Halizak, R. Kuźniar, J. Symonides (red.), *Globalizacja, a stosunki międzynarodowe*, Warszawa - Bydgoszcz 2003
- Cz. Mojsiewicz, *Globalne problemy ludzkości*, Poznań 1998
- J. Symonides (red.), *Organizacja Narodów Zjednoczonych. Bilans i perspektywy*, Warszawa 2006
- M. Pietraś (red.), *Oblicza procesów globalizacji*, Lublin 2002
- Literatura obowiązkowa. Międzynarodowe problemy ekologiczne**
- M. Pietraś (red.), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Lublin 2006, s. 438-468
- M. Pietraś, *Bezpieczeństwo ekologiczne w Europie – studium politologiczne*, Lublin 2000

VI. Procesy globalizacji

1. Istota procesów globalizacji
2. Zakres przedmiotowy procesów globalizacji
3. Siły sprawcze procesów globalizacji
4. Wpływ procesów globalizacji na państwo
5. Wpływ procesów globalizacji na środowisko międzynarodowe

Literatura obowiązkowa:

- M. Pietraś (red.), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Lublin 2006, s. 572-597
- M. Pietraś, K. Marzęda (red.), *Północno-zachodni ład międzynarodowy*, Lublin 2008, s. 372-381
- M. Pietraś (red.), *Oblicza procesów globalizacji*, Lublin 2002, s. 69-84

Literatura zalecana:

- M. Pietraś (red.), *Oblicza procesów globalizacji*, Lublin 2002, s. 107-136, 137-157, 197-207
- J. Ravenhil (red.), *Globalna ekonomia polityczna*, Kraków 2011, s. 379-390
- W. Anioł, *Paradoksy globalizacji*, Warszawa 2002
- J. S. Stiglitz, *Globalizacja*, Warszawa 2004
- W. Szymański, *Interesy i sprzeczności globalizacji. Wprowadzenie do ekonomii ery globalizacji*, Warszawa

VII. Mocarstwa współczesnego świata

1. Uwarunkowania, koncepcja, realizacja polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych
2. Uwarunkowania, koncepcja, realizacja polityki zagranicznej Chińskiej Republiki Ludowej
3. Uwarunkowania, koncepcja, realizacja polityki zagranicznej Federacji Rosyjskiej

Literatura obowiązkowa:

- J. Wiśniewski, K. Żodź-Kuźnia, *Mocarstwa współczesnego świata. Problem przywództwa światowego*, Poznań 2008, s. 41-86

- C. McArdle Kelleher, *Irak – co dalej? Europa i Stany Zjednoczone w XXI wieku*, [w:] *Bezpieczeństwo międzynarodowe czasu przemian. Zagrożenia-Koncepcje-Instytucje*, (red.), R. Kuźniar, Z. Lachowski, Warszawa 2003, s. 311-343
 - J. Wiśniewski, K. Żodź-Kuźnia, *Mocarstwa współczesnego świata. Problem przywództwa światowego*, Poznań 2008, s. 122-148
 - M. Michalczuk, *Ośrodek decyzyjny Federacji Rosyjskiej*, [w:] *Federacja Rosyjska w stosunkach międzynarodowych*, (red.), A. Czarnocki, I. Topolski, Lublin 2005, s. 55-72
 - K. Łastawski, *Koncepcje polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej*, [w:] *Federacja Rosyjska w stosunkach międzynarodowych*, (red.), A. Czarnocki, I. Topolski, Lublin 2005, s. 55-72
 - J. Wiśniewski, K. Żodź-Kuźnia, *Mocarstwa współczesnego świata. Problem przywództwa światowego*, Poznań 2008, s. 168-198
 - I. Słomczyńska, *Ośrodek decyzyjny i proces decyzyjny w ChRL*, [w:] *Chiny w stosunkach międzynarodowych*, (red.), K. Iwańczuk, A. Ziętek, Lublin 2003, s. 18-34
 - M. Misiągiewicz, *Chińska Republika Ludowa w późnowestfalskim ładzie międzynarodowym*, [w:] *Późnowestfalski ład międzynarodowy*, (red.), M. Pietraś, K. Marzęda, Lublin 2008, s. 394-407
- Literatura zalecana:**
- J. S. Nye jr., *Soft Power. Jak osiągnąć sukces w polityce światowej*, Warszawa 2007, s. 166-188
 - J. Bryła, *Multilateralizm i unilateralizm – globalne trendy a amerykańska polityka zagraniczna*, „Prawo i polityka” 2009, nr 1, s. 91-108
 - M. Kaczmarski, *Rosyjski rewizjonizm wobec Zachodu*, „Prace OSW” 2009 nr 33
 - A. Łoskot-Strachota, *Ekspansja Gazpromu w UE – kooperacja czy dominacja*, „Raport OSW” październik 2009
 - M. Falkowski, *Czeczenia między kaukaskim dżihadem, a „ukrytym” separatyzmem*, „Raport OSW” styczeń 2007
 - K. Strachota, W. Górecki, *Kaukaz Południowy i Azja Centralna po wojnie rosyjsko-gruzyńskiej – konsekwencje geopolityczne*, „Komentarze OSW” 2008 nr 10
 - L. Mingjiang, *China Debates Soft Power*, “Chinese Journal of International Politics” 2008, vol. 2, s. 287-308

VIII. Zaliczenie materiału teoretycznego z ćwiczeń

Literatura podstawowa:

- M. Pietraś (red.), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, Lublin 2006

Metody oceny ćwiczeń z przedmiotu *Międzynarodowe stosunki polityczne*:

- zaliczenie pisemne materiału teoretycznego (pytania otwarte)
- frekwencja (jedna nieobecność)
- aktywność merytoryczna na zajęciach (możliwość podwyższenia oceny końcowej)